EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

القواعد الأربع

Al-Qawāʿid al-Arbaʿ

CELE PATRU PRINCIPII

Comentariu de
Ṣāliḥ al-Fawzān

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

Ṣāliḥ ibn Fawzān al-Fawzān

Cele patru principii

Explicate de șeic Ṣāliḥ al-Fawzān

القواعد الأربع

Al-Qawāʿid al-Arbaʿ

Traducere: Institutul Tawhid

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: شرح القواعد الأربع
Ediția I
Text de bază: Muḥammad ibn ʿAbd al-Wahhāb. Comentariu: Ṣāliḥ ibn Fawzān al-Fawzān. Îngrijirea sursei arabe: Khālid al-Raddādī.

Textul arab coranic: Tanzil Project, Uthmani v1.1, © 2007–2026 Tanzil Project, CC BY 3.0 · https://tanzil.net. Fragmentele sunt reproduse fără modificarea textului.
Ediția-sursă: Muʾassasat ar-Risālah, ediția întâi, 1424 H / 2003.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Cuprins

Introducere ii
Introducerea autorului 1
Religia lui Ibrāhīm 9
Condițiile adorării 14
Cunoașterea politeismului 18
1 Primul principiu 21
2 Al doilea principiu 25
3 Al treilea principiu 31
4 Al patrulea principiu 49
Index tematic 54
Indexul citatelor coranice 55
Glosar 57
Bibliografie 58
Indice 59

Introducere

Laudă lui Allah! Binecuvântarea și pacea lui Allah să fie asupra Profetului nostru Muḥammad, asupra familiei și companionilor săi!

Acestea fiind spuse:

Aceasta este o explicare a celor Patru principii alcătuite de învățatul Islamului și înnoitorul religiei, Muḥammad ibn ʿAbd al-Wahhāb — fie ca Allah să aibă milă de el! Întrucât nu văzusem pe cineva care să le fi explicat, am dorit să le explic potrivit puterii și capacității mele.

Allah să-mi ierte lipsurile!

Introducerea autorului

قال المؤلف رحمه الله تعالى: بسم الله الرحمن الرحيم

أسأل الله الكريم ربّ العرش العظيم أن يتولاّك في الدنيا والآخرة، وأن يجعلك مبارَكًا أينما كنت، وأن يجعلك ممّن إذا أُعطيَ شكر، وإذا ابتُلي صبر، وإذا أذنب استغفر، فإنّ هؤلاء الثلاث عنوان السعادة.

Autorul — fie ca Allah Preaînaltul să aibă milă de el! — a spus: În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător. Îl rog pe Allah Cel Generos, Stăpânul Tronului măreț, să te ocrotească în această viață și în Viața de Apoi, să te facă binecuvântat oriunde te-ai afla și să te facă dintre cei care, atunci când primesc, mulțumesc, atunci când sunt încercați, rabdă, iar atunci când păcătuiesc, cer iertare. Aceste trei însușiri sunt semnul fericirii.

Comentariul

Aceste Patru principii, alcătuite de învățatul Islamului Muḥammad ibn ʿAbd al-Wahhāb — fie ca Allah să aibă milă de el! — constituie o scriere de sine stătătoare. Ele sunt însă tipărite împreună cu Cele trei principii, deoarece este nevoie de ele, pentru a fi la îndemâna celor care caută cunoașterea.

Al-qawāʿid este pluralul cuvântului qāʿidah. Un principiu este un fundament din care se desprind numeroase chestiuni sau ramificații.

Conținutul acestor patru principii menționate de șeic — fie ca Allah să aibă milă de el! — privește cunoașterea monoteismului și cunoașterea politeismului.

Care este principiul referitor la monoteism și care este principiul referitor la politeism? Mulți oameni sunt dezorientați în aceste două privințe: sunt dezorientați cu privire la înțelesul monoteismului și la înțelesul politeismului, fiecare explicându-le potrivit propriei înclinații.

Noi avem însă obligația de a ne întoarce la Coran și la Sunnah atunci când stabilim aceste principii, pentru ca ele să fie corecte și sănătoase, întemeiate pe Cartea lui Allah și pe Sunnah Trimisului Său ﷺ, mai ales în aceste două chestiuni atât de însemnate: monoteismul și politeismul.

Șeicul — fie ca Allah să aibă milă de el! — nu a formulat aceste principii din propria minte sau din propria cugetare, așa cum fac mulți dintre cei dezorientați, ci le-a luat din Cartea lui Allah și din Sunnah Trimisului lui Allah ﷺ, precum și din viața sa.

Dacă vei cunoaște și vei înțelege aceste principii, îți va fi apoi ușor să cunoști monoteismul cu care Allah Și-a trimis mesagerii și pentru care a pogorât Cărțile Sale, precum și politeismul împotriva căruia a avertizat și al cărui pericol și a cărui vătămare, în această viață și în Viața de Apoi, le-a arătat. Acest lucru este foarte important. Este mai necesar pentru tine decât cunoașterea rânduielilor rugăciunii, zakāt-ului, a actelor de adorare și a celorlalte chestiuni religioase, fiindcă el este primul lucru și temelia. Rugăciunea, zakāt-ul, pelerinajul și celelalte acte de adorare nu sunt valide dacă nu sunt clădite pe fundamentul credinței corecte, adică pe monoteismul curat, consacrat numai lui Allah Atotputernicul și Mărețul.

El — fie ca Allah să aibă milă de el! — a așezat înaintea acestor patru principii o introducere de mare însemnătate, care cuprinde o rugă pentru cei care caută cunoașterea și atrage atenția asupra celor ce urmează să spună: *«Îl rog pe Allah Cel Măreț, Stăpânul Tronului nobil, să te ocrotească în această viață și în Viața de Apoi, să te facă binecuvântat oriunde te-ai afla și să te facă dintre cei care, atunci când primesc, mulțumesc, atunci când sunt încercați,*

rabdă, iar atunci când păcătuiesc, cer iertare. Aceste trei însușiri sunt semnul fericirii.»

Aceasta este o introducere de mare însemnătate. Șeicul — fie ca Allah să aibă milă de el! — se roagă pentru fiecare căutător al cunoașterii care își învață credința, urmărind astfel adevărul și dorind să se ferească de rătăcire și de politeism. Un astfel de om este îndreptățit să spere că Allah îl va ocroti în această viață și în Viața de Apoi. Iar dacă Allah îl ocrotește în această viață și în Viața de Apoi, lucrurile vătămătoare nu au cum să ajungă la el, nici în religia sa, nici în viața sa lumească. Allah Preaînaltul a spus:

﴿ٱللَّهُ وَلِيُّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ يُخۡرِجُهُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ ۖ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ أَوۡلِيَآؤُهُمُ ٱلطَّٰغُوتُ﴾ ﷺ

Allah este Ocrotitorul celor care cred. El îi scoate din întunecimi la lumină. Cât despre cei care nu cred, ocrotitorii lor sunt ṭāghūt.

Coran, 2:257 · fragment

Dacă Allah te ocrotește, te scoate din întunecimi — întunecimile politeismului, necredinței, îndoielilor și ateismului — la lumina credinței, a cunoașterii folositoare și a faptelor bune.

﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ مَوۡلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَأَنَّ ٱلۡكَٰفِرِينَ لَا مَوۡلَىٰ لَهُمۡ﴾

Aceasta pentru că Allah este Ocrotitorul celor care cred, iar necredincioșii nu au niciun ocrotitor.

Coran, 47:11

Dacă Allah te cuprinde cu grija, ajutorul și călăuzirea Sa în această viață și în Viața de Apoi, vei avea parte de o fericire după

care nu mai urmează niciodată nefericirea. În această viață, El te ocrotește prin călăuzire, ajutor și îndrumarea pe calea dreaptă. În Viața de Apoi, te ocrotește făcându-te să intri în Paradisul Său, unde vei rămâne veșnic, fără teamă, boală, nefericire, bătrânețe sau vreun lucru neplăcut. Aceasta este ocrotirea lui Allah pentru robul Său credincios, în această viață și în Viața de Apoi.
Ibn al-Qayyim a spus:

Dacă omul Îl alege pe El drept Ocrotitor în locul făpturilor,
Cel cu măreție nemăsurată îl va ocroti.

El a spus: *«Să te facă binecuvântat oriunde te-ai afla.»* Dacă Allah te face binecuvântat oriunde te-ai afla, acesta este lucrul cel mai de preț pe care îl poți cere. El pune binecuvântare în viața ta, în mijloacele tale de trai, în cunoașterea ta, în faptele tale și în urmașii tăi. Oriunde te afli și oriîncotro te îndrepți, binecuvântarea te însoțește. Acesta este un bine imens și un har din partea lui Allah Atotputernicul și Mărețul.
El a spus: *«Să te facă dintre cei care, atunci când primesc, mulțumesc.»* Aceasta este atitudinea opusă celei a omului care, atunci când primește, tăgăduiește binefacerea și se îngâmfă din pricina ei. Mulți oameni, atunci când primesc o binefacere, o tăgăduiesc, o neagă și o folosesc în alte scopuri decât ascultarea de Allah Atotputernicul și Mărețul. Astfel, ea devine un motiv al nefericirii lor. Cât despre cel care mulțumește, Allah îi dăruiește și mai mult:

﴿وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ﴾

Și când Domnul vostru a vestit: „Dacă veți fi mulțumitori, vă voi dărui și mai mult”.
Coran, 14:7 · fragment

Allah — Măreț și Preaînalt — le dăruiește celor mulțumitori și mai mult din harul și binefacerea Sa. Dacă dorești sporirea binefacerilor, mulțumește-I lui Allah Atotputernicul și Mărețul; iar dacă dorești dispariția lor, fii nerecunoscător pentru ele.

El a spus: *«Iar atunci când sunt încercați, rabdă.»* Allah — Măreț și Preaînalt — îi încearcă pe robi: îi încearcă prin nenorociri, prin lucruri neplăcute și prin dușmani dintre necredincioși și ipocriți. Ei au, așadar, nevoie de răbdare și trebuie să nu deznădăjduiască și să nu-și piardă speranța în îndurarea lui Allah. Ei rămân statornici în religia lor, fără să șovăie în fața încercărilor sau să li se predea. Dimpotrivă, rămân statornici în religia lor și rabdă greutățile pe care le îndură pentru ea. Altul însă, atunci când este încercat, se neliniștește, se arată nemulțumit și își pierde speranța în îndurarea lui Allah Atotputernicul și Mărețul. Unui asemenea om i se adaugă încercare peste încercare și nenorocire peste nenorocire. Profetul ﷺ a spus:

إن الله إذا أحب قوماً ابتلاهم، فمن رضي فله الرضى ومن سخط فعليه السخط

Când Allah iubește un neam, îl încearcă. Cel care este mulțumit va avea parte de mulțumirea Sa, iar cel care este nemulțumit va avea parte de mânia Sa.[1]

Și:

وأعظم الناس بلاءً: الأنبياء، ثم الأمثل فالأمثل

Oamenii cei mai greu încercați sunt profeții, apoi cei mai vrednici, în ordinea vredniciei lor.[2]

---

1 Relatat de At-Tirmidhī, în Cartea despre ascetism, capitolul despre răbdarea în fața încercării (4/601), și de Ibn Mājah, în Cartea despre încercări, capitolul despre răbdarea în fața încercării (nr. 4031), din relatarea lui Anas ibn Mālik — Allah să fie mulțumit de el! At-Tirmidhī a spus: «Acesta este un hadith gharīb.» Relatat și de Aḥmad (5/428), din relatarea lui Maḥmūd ibn Labīd — Allah să fie mulțumit de el!

2 Fragment dintr-un hadith relatat de At-Tirmidhī, în Cartea despre ascetism, capitolul despre răbdarea în fața încercării (4/601–602), de Ibn Mājah, în

Au fost încercați mesagerii, au fost încercați cei cu credință deplină și au fost încercați martirii și robii credincioși ai lui Allah, însă ei au răbdat. Cât despre ipocrit, Allah a spus despre el:

﴿وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَعۡبُدُ ٱللَّهَ عَلَىٰ حَرۡفٖ﴾

Printre oameni se află și cel care Îl adoră pe Allah pe o margine

Coran, 22:11 · fragment

— adică pe un hotar —

﴿فَإِنۡ أَصَابَهُۥ خَيۡرٌ ٱطۡمَأَنَّ بِهِۦۖ وَإِنۡ أَصَابَتۡهُ فِتۡنَةٌ ٱنقَلَبَ عَلَىٰ وَجۡهِهِۦ خَسِرَ ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةَۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡخُسۡرَانُ ٱلۡمُبِينُ﴾

dacă îi vine un bine, se liniștește cu el; dar dacă îl lovește o încercare, se întoarce pe fața sa, pierzând această viață și Viața de Apoi. Aceasta este pierderea vădită.

Coran, 22:11 · fragment

Cartea despre încercări, capitolul despre răbdarea în fața încercării (nr. 4023), de Aḥmad (1/172, 173, 174, 180, 185), de Ad-Dārimī (2/320), de Ibn Ḥibbān în Ṣaḥīḥ-ul său (7/131, ediția Al-Iḥsān), de Al-Ḥākim (1/41) și de Al-Bayhaqī (3/372). At-Tirmidhī a spus: «Acesta este un hadith ḥasan ṣaḥīḥ.»

Viața lumească nu înseamnă mereu bunăstare, belșug, plăceri, bucurie și biruință. Nu este mereu așa. Allah face ca aceste stări să se succeadă între robi. Companionii sunt cei mai buni ai comunității; câte încercări și puneri la probă nu au trecut peste ei! Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَتِلْكَ ٱلْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ ٱلنَّاسِ﴾

Aceste zile le facem să se succeadă între oameni.
Coran, 3:140 · fragment

Robul trebuie să se pregătească sufletește, știind că, atunci când este încercat, acest lucru nu i se întâmplă numai lui: el li s-a întâmplat înainte și apropiaților lui Allah. Să-și întărească sufletul, să rabde și să aștepte izbăvirea de la Allah Preaînaltul. Sfârșitul bun este al celor cu frică de Allah.
El a spus: *«Iar atunci când păcătuiesc, cer iertare.»* Cel care, atunci când păcătuiește, nu cere iertare, ci își înmulțește păcatele, este nefericit — Allah să ne ferească! Robul credincios însă, ori de câte ori săvârșește un păcat, se grăbește să se căiască:

﴿وَٱلَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا۟ فَٰحِشَةً أَوْ ظَلَمُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا۟ ٱللَّهَ فَٱسْتَغْفَرُوا۟ لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ إِلَّا ٱللَّهُ﴾

Și cei care, atunci când săvârșesc o faptă rușinoasă sau își nedreptățesc sufletele, Își amintesc de Allah și cer iertare pentru păcatele lor — și cine iartă păcatele în afară de Allah?
Coran, 3:135 · fragment

﴿إِنَّمَا ٱلتَّوۡبَةُ عَلَى ٱللَّهِ لِلَّذِينَ يَعۡمَلُونَ ٱلسُّوٓءَ بِجَهَٰلَةٖ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِن قَرِيبٖ﴾

Allah primește căința doar a celor care săvârșesc răul din nechibzuință, apoi se căiesc curând.

Coran, 4:17 · fragment

Nechibzuința de aici nu înseamnă lipsa cunoașterii, fiindcă neștiutorul nu este tras la răspundere; aici, ea este opusul cumpătării. Oricine nu ascultă de Allah este neștiutor în sensul că îi lipsesc cumpătarea, judecata și omenia. Poate fi un om învățat, dar este socotit neștiutor prin lipsa de cumpătare și de statornicie în treburi. *«Apoi se căiesc curând»* (﴿ثُمَّ يَتُوبُونَ مِن قَرِيبٖ﴾) înseamnă că, ori de câte ori păcătuiesc, cer iertare. Nimeni nu este ferit de păcate; însă, laudă lui Allah, El a deschis ușa căinței. Robul trebuie, așadar, să se grăbească să se căiască atunci când păcătuiește. Dar dacă nu se căiește și nu cere iertare, acesta este un semn al nefericirii. Se poate să-și piardă speranța în îndurarea lui Allah, iar Satana să vină la el și să-i spună: *«Nu mai există căință pentru tine.»*

Aceste trei lucruri — să mulțumească atunci când primește, să rabde atunci când este încercat și să ceară iertare atunci când păcătuiește — sunt semnul fericirii. Cel căruia i se dă izbândă în ele dobândește fericirea, iar cel care este lipsit de ele sau de unele dintre ele este nefericit.

Religia lui Ibrāhīm

اعلم - أرشدك الله لطاعته-: أن الحنيفيّة ملّة إبراهيم: أن تعبد الله مخلصاً له الدين، كما قال -تعالى-: ﴿وَمَا خَلَقْتُ ٱلْجِنَّ وَٱلْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ [الذاريات:٥٦] .

Să știi — fie ca Allah să te călăuzească spre ascultarea de El! — că al-ḥanīfiyyah, religia lui Ibrāhīm, înseamnă să-L adori pe Allah, consacrându-I în întregime religia, după cum a spus Preaînaltul: «Nu i-am creat pe djinni și pe oameni decât ca să Mă adore» [Adh-Dhāriyāt 51:56].

Comentariul

«Să știi — fie ca Allah să te călăuzească!» Aceasta este o rugă a șeicului — fie ca Allah să aibă milă de el! Așa se cuvine să procedeze învățătorul: să se roage pentru cel care învață.

Ascultarea de Allah înseamnă îndeplinirea poruncilor Sale și ferirea de cele pe care El le-a interzis.

«Al-ḥanīfiyyah, religia lui Ibrāhīm.» Allah — Măreț și Preaînalt — i-a poruncit Profetului nostru să urmeze religia lui Ibrāhīm. Preaînaltul a spus:

﴿ثُمَّ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ أَنِ ٱتَّبِعۡ مِلَّةَ إِبۡرَٰهِيمَ حَنِيفٗاۖ وَمَا كَانَ مِنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ﴾

Apoi ți-am revelat: „Urmează religia lui Ibrāhīm, care era ḥanīf și nu era dintre politeiști”.

Coran, 16:123

Al-ḥanīfiyyah este religia celui care este ḥanīf, adică religia lui Ibrāhīm — binecuvântarea și pacea fie asupra sa! Un ḥanīf este cel care se îndreaptă către Allah și se întoarce de la orice altceva în afară de El: își îndreaptă inima și faptele către Allah, iar toate intențiile și scopurile sale Îi sunt consacrate Lui, întorcându-se de la celelalte. Allah ne-a poruncit să urmăm religia lui Ibrāhīm:

﴿وَمَا جَعَلَ عَلَيۡكُمۡ فِي ٱلدِّينِ مِنۡ حَرَجٖۚ مِّلَّةَ أَبِيكُمۡ إِبۡرَٰهِيمَ﴾

Și nu v-a pus nicio greutate în religie, religia părintelui vostru Ibrāhīm.

Coran, 22:78 · fragment

Religia lui Ibrāhīm înseamnă *«să-L adori pe Allah, consacrându-I în întregime religia»*. Aceasta este al-ḥanīfiyyah. El nu a spus numai *«să-L adori pe Allah»*, ci a spus: *«consacrându-I în întregime religia»*, adică ferindu-te de politeism. Dacă politeismul se amestecă în adorare, o anulează; ea nu poate fi adorare decât dacă este curată de politeismul major și de cel minor.

După cum a spus Preaînaltul:

﴿وَمَآ أُمِرُوٓاْ إِلَّا لِيَعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ حُنَفَآءَ﴾

Și nu li s-a poruncit decât să-L adore pe Allah, consacrându-I în întregime religia, fiind ḥunafā'.

Coran, 98:5 · fragment

Ḥunafā' este pluralul cuvântului ḥanīf, adică acela care este sincer în adorarea lui Allah Atotputernicul și Mărețul.
Allah le-a poruncit tuturor făpturilor această adorare, după cum a spus Preaînaltul:

﴿وَمَا خَلَقۡتُ ٱلۡجِنَّ وَٱلۡإِنسَ إِلَّا لِيَعۡبُدُونِ﴾

Nu i-am creat pe djinni și pe oameni decât ca să Mă adore.

Coran, 51:56

«Să Mă adore» înseamnă să-Mi consacre numai Mie adorarea. Înțelepciunea creării făpturilor este, așadar, ca ele să-L adore pe Allah Atotputernicul și Mărețul, consacrându-I în întregime religia. Unii s-au supus și alții nu s-au supus, însă aceasta este înțelepciunea pentru care au fost creați. Cel care adoră pe altcineva în afară de Allah se împotrivește înțelepciunii creării făpturilor, poruncii și Legii Sale.
Ibrāhīm este părintele profeților veniți după el; toți sunt dintre urmașii săi. De aceea, Allah — Măreț și Preaînalt — a spus:

﴿وَجَعَلۡنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ ٱلنُّبُوَّةَ وَٱلۡكِتَٰبَ﴾

Și am așezat în urmașii lui profeția și Cartea.

Coran, 29:27 · fragment

Ei sunt cu toții dintre fiii lui Isrā'īl, nepotul lui Ibrāhīm — pacea fie asupra sa! —, cu excepția lui Muḥammad ﷺ, care este dintre urmașii lui Ismā'īl. Așadar, toți profeții de după Ibrāhīm sunt

dintre fiii lui Ibrāhīm — binecuvântarea și pacea fie asupra sa! —, ca o cinstire pentru el.
Allah l-a făcut imam pentru oameni, adică un model de urmat:

﴿قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا﴾

El a spus: „Te voi face imam pentru oameni”,
Coran, 2:124 · fragment

adică un model.

﴿إِنَّ إِبْرَٰهِيمَ كَانَ أُمَّةً﴾

Ibrāhīm a fost o comunitate,
Coran, 16:120 · fragment

adică un imam care este urmat. Allah le-a poruncit tuturor făpturilor aceasta, după cum a spus Preaînaltul:

﴿وَمَا خَلَقْتُ ٱلْجِنَّ وَٱلْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

Nu i-am creat pe djinni și pe oameni decât ca să Mă adore.
Coran, 51:56

Ibrāhīm i-a chemat pe oameni să-L adore pe Allah Atotputernicul și Mărețul, la fel ca ceilalți profeți. Toți profeții i-au chemat pe oameni la adorarea lui Allah și la părăsirea adorării oricui altcuiva în afară de El, după cum a spus Preaînaltul:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ وَٱجْتَنِبُوا۟ ٱلطَّٰغُوتَ﴾

Am trimis în fiecare comunitate un mesager: „Adorați-L pe Allah și feriți-vă de ṭāghūt!”.
Coran, 16:36 · fragment

Cât despre legiuiri — poruncile, interdicțiile, cele îngăduite și cele oprite —, acestea diferă de la o comunitate la alta, în funcție de nevoi. Allah rânduiește o lege, apoi o abrogă prin alta, până când a venit Legea Islamului, care a abrogat toate legiuirile și a rămas până la venirea Ceasului. Însă fundamentul religiei profeților — monoteismul — nu a fost abrogat și nu va fi abrogat. Religia lor este una singură: Islamul, în sensul consacrării sincere lui Allah prin monoteism. Legiuirile pot să difere și pot fi abrogate; însă, în ceea ce privește monoteismul și credința, de la Ādam până la ultimul dintre profeți, toți cheamă la monoteism și la adorarea lui Allah. Adorarea lui Allah înseamnă ascultarea de El, în fiecare vreme, potrivit legiuirilor pe care El le-a poruncit. Când o legiuire este abrogată, a urma legea care o înlocuiește este adorare; a urma legea abrogată nu este adorarea lui Allah.

Condițiile adorării

فإذا عرفت أنّ الله خلقك لعبادته فاعلم: أنّ العبادة لا تسمّى عبادة إلا مع التوحيد، كما أنّ الصلاة لا تسمّى صلاة إلا مع الطهارة، فإذا دخل الشرك في العبادة فسدتْ كالحدَث إذا دخل في الطهارة.

Dacă ai aflat că Allah te-a creat pentru a-L adora, să știi că adorarea nu se numește adorare decât împreună cu monoteismul, așa cum rugăciunea nu se numește rugăciune decât împreună cu purificarea. Dacă politeismul pătrunde în adorare, o strică, așa cum starea de impuritate rituală strică purificarea.

Comentariul

«Dacă ai aflat că Allah te-a creat pentru a-L adora.» Adică, dacă ai aflat aceasta din versetul

﴿وَمَا خَلَقْتُ ٱلْجِنَّ وَٱلْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

Nu i-am creat pe djinni și pe oameni decât ca să Mă adore
Coran, 51:56

— iar tu ești dintre oameni și ești cuprins în acest verset — și ai aflat că Allah nu te-a creat fără rost și nici doar ca să mănânci și să bei, să trăiești în această lume și să te desfătezi fără grijă: El nu te-a creat pentru aceasta. Allah te-a creat ca să-L adori. El ți-a pus aceste lucruri la îndemână doar pentru ca prin ele să te ajuți în

adorarea Sa, fiindcă nu poți trăi fără ele și nu poți ajunge să-L adori decât cu ajutorul lor. Allah ți le-a supus ca să-L adori, nu ca să te bucuri de ele, să te desfătezi fără grijă, să săvârșești nelegiuiri și desfrâu, mâncând și bând tot ce poftești. Așa fac animalele. Oamenii însă au fost creați de Allah — Măreț și Preaînalt — pentru un scop măreț și potrivit unei înțelepciuni măreațe: adorarea. Preaînaltul a spus:

﴿وَمَا خَلَقْتُ ٱلْجِنَّ وَٱلْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ مَآ أُرِيدُ مِنْهُم مِّن رِّزْقٍ﴾

Nu i-am creat pe djinni și pe oameni decât ca să Mă adore. Nu voiesc de la ei niciun mijloc de trai.

Coran, 51:56–57 · fragment

Allah nu te-a creat ca să câștigi pentru El, să ai o îndeletnicire și să aduni bani pentru El, așa cum fac oamenii unii pentru alții, angajând lucrători care să le adune câștiguri. Nu! Allah nu are nevoie de acestea și nu are nevoie de lumi. De aceea a spus:

﴿مَآ أُرِيدُ مِنْهُم مِّن رِّزْقٍ وَمَآ أُرِيدُ أَن يُطْعِمُونِ﴾

Nu voiesc de la ei niciun mijloc de trai și nu voiesc să Mă hrănească.

Coran, 51:57

Allah — Măreț și Preaînalt — îi hrănește pe alții și nu este hrănit. El nu are nevoie de hrană și Își este suficient Sieși. Nu are nevoie ca tu să-L adori: dacă nu ai crede, nu ai micșora stăpânirea lui Allah. Tu însă ești cel care are nevoie de El; tu ai nevoie de adorare. Din îndurarea Sa, El ți-a poruncit să-L adori pentru folosul tău, fiindcă, dacă Îl adori, El — Slăvit și Preaînalt — te cinstește cu răsplată. Adorarea este un mijloc prin care Allah te cinstește în această viață și în Viața de Apoi. Cine beneficiază, așadar, de adorare? Cel care beneficiază este însuși adoratorul. Allah — Măreț și Preaînalt — nu are nevoie de făpturile Sale.

El a spus: *«Să știi că adorarea nu se numește adorare decât împreună cu monoteismul, așa cum rugăciunea nu se numește rugăciune decât împreună cu purificarea.»*

Dacă ai aflat că Allah te-a creat pentru a-L adora, trebuie să știi că adorarea nu este validă și nu este pe placul lui Allah — Slăvit și Preaînalt — decât dacă îndeplinește două condiții. Dacă una dintre ele lipsește, adorarea este anulată:

Prima condiție: să-I fie consacrată cu sinceritate numai lui Allah, fără politeism. Dacă politeismul se amestecă în ea, o anulează, așa cum purificarea este anulată atunci când intervine starea de impuritate rituală. La fel, dacă Îl adori pe Allah, iar apoi Îi asociezi pe cineva, adorarea ta este anulată. Aceasta este prima condiție.

A doua condiție: urmarea Trimisului ﷺ. Orice act de adorare pe care Trimisul nu l-a adus este nevalid și respins, fiindcă este o inovație și o superstiție. De aceea, el ﷺ a spus:

من عمل عملاً ليس عليه أمرنا فهو رد

Cine săvârșește o faptă care nu este potrivit rânduielii noastre, aceea este respinsă.[3]

Într-o altă relatare:

من أحدث في أمرنا هذا ما ليس منه فهو رد

Cine introduce în această religie a noastră ceva ce nu face parte din ea, acel lucru este respins.[4]

3 Relatat de Muslim (nr. 1718), în Cartea despre hotărârile judecătorești, capitolul despre anularea hotărârilor nevalide și respingerea lucrurilor nou introduse, din relatarea lui ʿĀ'ishah — Allah să fie mulțumit de ea!

4 Relatat de Al-Bukhārī (nr. 2697), în Cartea despre împăcare, capitolul despre încheierea unei înțelegeri nedrepte, care este respinsă, și de Muslim (nr. 1718), din relatarea lui ʿĀ'ishah — Allah să fie mulțumit de ea!

Adorarea trebuie, așadar, să fie potrivită cu ceea ce a adus Trimisul ﷺ, fără a se întemeia pe ceea ce oamenii socotesc bun, pe intențiile sau scopurile lor. Câtă vreme nu există o dovadă din Lege care să o susțină, ea este o inovație și nu-i folosește celui care o practică, ci îi dăunează, fiindcă este o neascultare, chiar dacă el pretinde că prin ea se apropie de Allah Atotputernicul și Mărețul.

Adorarea trebuie să îndeplinească aceste două condiții: sinceritatea și urmarea Trimisului ﷺ, pentru a fi o adorare validă, folositoare celui care o practică. Dacă pătrunde politeismul în ea, este anulată. Dacă este o inovație fără dovadă, este de asemenea nevalidă. Fără aceste două condiții, adorarea nu are niciun folos, fiindcă nu este potrivită cu ceea ce a rânduit Allah — Slăvit și Preaînalt. Allah nu primește decât ceea ce a rânduit în Cartea Sa sau prin cuvintele Trimisului Său ﷺ.

Nu există nicio făptură care trebuie urmată în mod necondiționat în afara Trimisului ﷺ. Oricine altcineva este urmat și ascultat dacă îl urmează pe Trimis; dacă se împotrivește Trimisului, nu este ascultat. Allah Preaînaltul a spus:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ وَأُوْلِي ٱلۡأَمۡرِ مِنكُمۡ﴾

O, voi cei care credeți! Ascultați de Allah, ascultați de Trimis și de cei învestiți cu autoritate dintre voi.

Coran, 4:59 · fragment

Cei învestiți cu autoritate sunt conducătorii și învățații. Dacă ei ascultă de Allah, trebuie să fie ascultați și urmați. Dacă însă se împotrivesc poruncii lui Allah, nu este îngăduit să fie ascultați și urmați în ceea ce se împotrivesc, fiindcă nicio făptură nu este ascultată în mod necondiționat în afara Trimisului lui Allah ﷺ. Oricine altcineva este ascultat și urmat dacă ascultă de Trimisul ﷺ și îl urmează. Aceasta este adorarea corectă.

Cunoașterea politeismului

Introducere

فإذا عرفتَ أن الشرك إذا خالط العبادة أفسدها وأحبط العمل وصار صاحبه من الخالدين في النار عرفتَ أنّ أهمّ ما عليك: معرفة ذلك، لعلّ الله أن يخلّصك من هذه الشَّبَكة، وهي الشرك بالله الذي قال الله -تعالى- فيه: ﴿إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغۡفِرُ أَن يُشۡرَكَ بِهِۦ وَيَغۡفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَن يَشَآءُ﴾ [النساء:١١٦] , وذلك بمعرفة أربع قواعد ذكرها الله -تعالى- في كتابه:

Dacă ai aflat că politeismul, atunci când se amestecă în adorare, o strică, anulează faptele și îl face pe cel care îl practică să rămână veșnic în Foc, ai aflat că lucrul cel mai important pentru tine este să cunoști aceasta. Poate că Allah te va scăpa din această capcană: asocierea de parteneri lui Allah, despre care El Preaînaltul a spus: «Allah nu iartă să I se asocieze ceva, dar iartă ceea ce este mai prejos de aceasta cui voiește» [An-Nisā' 4:116]. Aceasta se cunoaște prin patru principii pe care Allah Preaînaltul le-a menționat în Cartea Sa:

Comentariul
«Dacă ai aflat că politeismul, atunci când se amestecă în adorare, o strică, anulează faptele și îl face pe cel care îl practică să rămână veșnic în Foc...» Adică, odată ce ai cunoscut monoteismul — consacrarea adorării numai lui Allah — trebuie să afli ce este politeismul, fiindcă acela care nu cunoaște un lucru poate să cadă în el. Trebuie să cunoști felurile politeismului pentru a te feri de ele, căci Allah a avertizat împotriva lui:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغۡفِرُ أَن يُشۡرَكَ بِهِۦ وَيَغۡفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَن يَشَآءُ﴾

Allah nu iartă să I se asocieze ceva, dar iartă ceea ce este mai prejos de aceasta cui voiește.
Coran, 4:48 · fragment

Acesta este politeismul, al cărui pericol este că lipsește de Paradis:

﴿إِنَّهُۥ مَن يُشۡرِكۡ بِٱللَّهِ فَقَدۡ حَرَّمَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِ ٱلۡجَنَّةَ﴾

Celui care Îi asociază ceva lui Allah, Allah i-a oprit Paradisul,
Coran, 5:72 · fragment

și lipsește de iertare: *«Allah nu iartă să I se asocieze ceva»* (﴿إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغۡفِرُ أَن يُشۡرَكَ بِهِۦ﴾).

Acesta este, așadar, un pericol imens, pe care trebuie să-l cunoști înaintea oricărui alt pericol, fiindcă în privința politeismului au rătăcit minți și înțelegeri. Avem obligația să aflăm ce este politeismul din Coran și Sunnah. Allah nu avertizează împotriva unui lucru fără să-l lămurească și nu poruncește un lucru fără să-l arate oamenilor. El nu a interzis politeismul lăsându-l nelămurit, ci l-a explicat în Coranul măreț, iar Trimisul ﷺ l-a explicat în Sunnah într-un mod pe deplin lămuritor. Dacă dorim să aflăm ce este politeismul, ne întoarcem

la Coran și la Sunnah pentru a-l cunoaște, nu la spusele unuia și ale altuia. Acest lucru va urma.

1 Primul principiu

القاعدة الأولى: أن تعلم أنّ الكفّار الذين قاتلهم رسول الله صلى الله عليه وسلم مقِرُّون بأنّ الله -تعالى- هو الخالِق المدبِّر، وأنّ ذلك لم يُدْخِلْهم في الإسلام، والدليل: قوله تعالى: ﴿قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ أَمَّن يَمْلِكُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَـٰرَ وَمَن يُخْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَىِّ وَمَن يُدَبِّرُ ٱلْأَمْرَ ۚ فَسَيَقُولُونَ ٱللَّهُ ۚ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ [يونس:٣١] .

Primul principiu: să știi că necredincioșii împotriva cărora a luptat Trimisul lui Allah ﷺ recunoșteau că Allah Preaînaltul este Creatorul și Cel care rânduiește toate lucrurile, însă aceasta nu i-a făcut să intre în Islam. Dovada este cuvântul Preaînaltului: «Spune: „Cine vă dă cele de trebuință din cer și de pe pământ? Cine stăpânește auzul și văzul? Cine îl scoate pe cel viu din cel mort și îl scoate pe cel mort din cel viu? Și cine rânduiește toate lucrurile?” Ei vor spune: „Allah!” Spune atunci: „Oare nu vă temeți?”» [Yūnus 10:31].

Comentariul

«Primul principiu»: să știi că necredincioșii împotriva cărora a luptat Trimisul lui Allah ﷺ recunoșteau unicitatea lui Allah în stăpânire, tawḥīd ar-rubūbiyyah. Cu toate acestea, recunoașterea ei nu i-a făcut să intre în Islam și nu a făcut ca sângele și averile lor să fie inviolabile.

Aceasta arată că monoteismul nu înseamnă doar recunoașterea stăpânirii lui Allah și că politeismul nu înseamnă doar asocierea cu El în stăpânire. De altfel, nu I-a asociat cineva lui Allah în stăpânire decât ca o excepție între făpturi. Altfel, toate comunitățile recunosc unicitatea lui Allah în stăpânire. Tawḥīd ar-rubūbiyyah înseamnă recunoașterea faptului că Allah este Creatorul, Dătătorul mijloacelor de trai, Cel care dă viață, Cel care aduce moartea și Cel care rânduiește toate lucrurile. Mai pe scurt: înseamnă a-L socoti pe Allah Preaînaltul unic în faptele Sale — Slăvit și Preaînalt este El.

Nicio făptură nu a pretins că altcineva creează împreună cu Allah Preaînaltul, că dă mijloace de trai împreună cu El, că dă viață sau aduce moartea. Dimpotrivă, politeiștii recunosc că Allah este Creatorul, Dătătorul mijloacelor de trai, Cel care dă viață, Cel care aduce moartea și Cel care rânduiește toate lucrurile:

﴿وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ﴾

Dacă îi întrebi cine a creat cerurile și pământul, vor spune cu siguranță: „Allah!”.

Coran, 31:25 · fragment

﴿قُلْ مَن رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ ٱلسَّبْعِ وَرَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْعَظِيمِ
سَيَقُولُونَ لِلَّهِ﴾

Spune: „Cine este Stăpânul celor șapte ceruri și Stăpânul Tronului măreț?” Ei vor spune: „Ale lui Allah sunt”.

Coran, 23:86–87 · fragment

Citiți versetele de la sfârșitul Surei Al-Mu'minūn și veți vedea că politeiștii recunoșteau unicitatea lui Allah în stăpânire. La fel, în Sura Yūnus:

﴿قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ أَمَّن يَمْلِكُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ وَمَن يُخْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَىِّ وَمَن يُدَبِّرُ ٱلْأَمْرَ ۚ فَسَيَقُولُونَ ٱللَّهُ﴾

Spune: „Cine vă dă cele de trebuință din cer și de pe pământ? Cine stăpânește auzul și văzul? Cine îl scoate pe cel viu din cel mort și îl scoate pe cel mort din cel viu? Și cine rânduiește toate lucrurile?" Ei vor spune: „Allah!".

Coran, 10:31 · fragment

Ei recunosc, așadar, aceasta.

Monoteismul nu înseamnă, prin urmare, simpla recunoaștere a unicității lui Allah în stăpânire, așa cum spun învățații teologiei speculative și teoreticienii în scrierile lor de credință. Ei stabilesc că monoteismul înseamnă recunoașterea faptului că Allah este Creatorul, Dătătorul mijloacelor de trai, Cel care dă viață și Cel care aduce moartea. Ei spun: *«Unul în Ființa Sa, fără a fi împărțit; unic în însușirile Sale, fără asemănător; unic în faptele Sale, fără asociat.»* Acesta este tawḥīd ar-rubūbiyyah. Întoarceți-vă la oricare dintre cărțile învățaților teologiei speculative și veți vedea că ei nu depășesc acest fel de monoteism. Însă acesta nu este monoteismul cu care Allah i-a trimis pe mesageri. Simpla recunoaștere a acestuia nu-i folosește celui care o face, fiindcă și politeiștii și căpeteniile necredincioșilor îl recunoșteau, fără ca aceasta să-i scoată din necredință sau să-i facă să intre în Islam. Aceasta este o greșeală imensă. Cel care are această credință nu a adăugat nimic la credința lui Abū Jahl și Abū Lahab. Unii oameni cu pregătire susțin astăzi numai unicitatea lui Allah în stăpânire

și nu abordează unicitatea Lui în dreptul de a fi adorat, tawḥīd al-ulūhiyyah. Aceasta este o mare greșeală în definirea monoteismului.

Cât despre politeism, ei spun: *«Înseamnă să crezi că cineva creează împreună cu Allah sau că dă mijloace de trai împreună cu Allah.»* Noi spunem: aceasta nu au afirmat-o nici Abū Jahl, nici Abū Lahab! Ei nu au spus că cineva creează împreună cu Allah sau că dă mijloace de trai împreună cu El. Dimpotrivă, recunoșteau că Allah este Creatorul, Dătătorul mijloacelor de trai, Cel care dă viață și Cel care aduce moartea.

2 Al doilea principiu

القاعدة الثانية: أنّهم يقولون: ما دعوناهم وتوجّهنا إليهم إلا لطلب القُرْبة والشفاعة، فدليل القُربة قوله -تعالى-: ﴿وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلْفَىٰٓ إِنَّ ٱللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِى مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى مَنْ هُوَ كَـٰذِبٌ كَفَّارٌ﴾ [الزمر:٣] .

Al doilea principiu: ei spun: «Nu i-am invocat și nu ne-am îndreptat către ei decât pentru a căuta apropierea și mijlocirea.» Dovada referitoare la apropiere este cuvântul Preaînaltului: «Cei care și-au luat ocrotitori în afara Lui spun: „Nu-i adorăm decât pentru ca ei să ne apropie de Allah.” Allah va judeca între ei în cele asupra cărora se deosebesc. Allah nu-l călăuzește pe cel care este mincinos și stăruie în necredință» [Az-Zumar 39:3].

Comentariul

«Al doilea principiu»: politeiștii pe care Allah i-a numit politeiști și despre care a hotărât că vor rămâne veșnic în Foc nu I-au asociat pe cineva în stăpânire, ci în dreptul de a fi adorat. Ei nu spun că divinitățile lor creează și dau mijloace de trai împreună cu Allah, că aduc folos sau vătămare ori că rânduiesc lucrurile împreună cu

El, ci le-au luat drept mijlocitori. Allah Preaînaltul a spus despre ei:

﴿وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَٰٓؤُلَآءِ شُفَعَٰٓؤُنَا عِندَ ٱللَّهِ﴾

Ei adoră în afara lui Allah ceea ce nu le poate nici dăuna, nici folosi și spun: „Aceștia sunt mijlocitorii noștri la Allah”.

Coran, 10:18 · fragment

«Ceea ce nu le poate nici dăuna, nici folosi» (﴿مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنفَعُهُمْ﴾): ei recunosc aceasta, anume că aceia nu pot aduce folos sau vătămare, dar i-au luat drept mijlocitori, adică intermediari la Allah pentru împlinirea nevoilor lor. Înjunghie jertfe pentru ei și le fac legăminte, nu fiindcă ar crede că ei creează, dau mijloace de trai, aduc folos sau vătămare, ci fiindcă intermediază pentru ei la Allah și mijlocesc la El. Aceasta este credința politeiștilor.

Când discuți astăzi cu unul dintre cei care practică adorarea la morminte, el spune exact același lucru: *«Știu că acest apropiat al lui Allah sau acest om drept nu aduce nici vătămare, nici folos, dar este un om drept și doresc de la el să mijlocească pentru mine la Allah.»*

În privința mijlocirii există atât adevăr, cât și neadevăr. Mijlocirea adevărată și validă este cea care îndeplinește două condiții:

Prima condiție: să fie cu îngăduința lui Allah.

A doua condiție: cel pentru care se mijlocește să fie dintre monoteiști, adică dintre monoteiștii păcătoși.

Dacă una dintre aceste două condiții lipsește, mijlocirea este nevalidă. Preaînaltul a spus:

﴿مَن ذَا ٱلَّذِى يَشْفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذْنِهِۦ﴾

Cine poate mijloci la El fără îngăduința Lui?
Coran, 2:255 · fragment

﴿وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ٱرْتَضَىٰ﴾

Ei nu mijlocesc decât pentru cel de care El este mulțumit.
Coran, 21:28 · fragment

Aceștia sunt monoteiștii păcătoși. Cât despre necredincioși și politeiști, mijlocirea mijlocitorilor nu le va folosi.

﴿مَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ﴾

Cei nedrepți nu vor avea nici prieten apropiat, nici mijlocitor care să fie ascultat.
Coran, 40:18 · fragment

Aceștia au auzit despre mijlocire, dar nu i-au cunoscut înțelesul și au început să o ceară de la aceia fără îngăduința lui Allah Atotputernicul și Mărețul. Mai mult, au cerut-o pentru cel care Îi asociază ceva lui Allah și căruia mijlocirea mijlocitorilor nu-i folosește. Ei nu cunosc, așadar, înțelesul mijlocirii adevărate și al celei nevalide.

ودليل الشفاعة قوله -تعالى-: ﴿وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَٰٓؤُلَآءِ شُفَعَٰٓؤُنَا عِندَ ٱللَّهِ﴾ [يونس:١٨] ، والشفاعة شفاعتان: شفاعة منفيّة وشفاعة مثبَتة:

Dovada referitoare la mijlocire este cuvântul Preaînaltului: «Ei adoră în afara lui Allah ceea ce nu le poate nici dăuna, nici folosi și spun: „Aceștia sunt mijlocitorii noștri la Allah”» [Yūnus 10:18]. Mijlocirea este de două feluri: o mijlocire negată și o mijlocire confirmată.

فالشفاعة المنفيّة ما كانت تُطلب من غير الله فيما لا يقدر عليه إلاّ الله، والدليل: قوله -تعالى-: ﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَنفِقُواْ مِمَّا رَزَقْنَٰكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَٰعَةٌ ۗ وَٱلْكَٰفِرُونَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ﴾ [البقرة:٢٥٤] .

Mijlocirea negată este cea cerută altcuiva în afară de Allah în lucruri pe care numai Allah le poate împlini. Dovada este cuvântul Preaînaltului: «O, voi cei care credeți! Cheltuiți din ceea ce v-am dăruit înainte să vină o Zi în care nu vor mai fi

nici negoț, nici prietenie, nici mijlocire. Necredincioșii sunt cei nedrepți» [Al-Baqarah 2:254].

والشفاعة المثبَتة هي: التي تُطلب من الله، والشّافع مُكْرَمٌ بالشفاعة، والمشفوع له: من رضيَ اللهُ قوله وعمله بعد الإذن كما قال -تعالى-: ﴿مَن ذَا ٱلَّذِى يَشْفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذْنِهِۦ﴾ [البقرة:٢٥٥] .

Mijlocirea confirmată este cea cerută de la Allah. Mijlocitorul este cinstit prin mijlocire, iar cel pentru care se mijlocește este acela de ale cărui cuvinte și fapte Allah este mulțumit, după ce El îngăduie mijlocirea, așa cum a spus Preaînaltul: «Cine poate mijloci la El fără îngăduința Lui?» [Al-Baqarah 2:255].

Comentariul

Mijlocirea are condiții și restricții; nu este necondiționată. Mijlocirea este de două feluri. Există o mijlocire pe care Allah — Măreț și Preaînalt — a negat-o: mijlocirea fără îngăduința Lui — Slăvit și Preaînalt este El. Nimeni nu mijlocește la Allah decât cu îngăduința Sa. Cea mai bună dintre făpturi și ultimul dintre profeți, Muḥammad ﷺ, atunci când va dori să mijlocească în Ziua Învierii pentru cei aflați la locul adunării, va cădea în prosternare înaintea Domnului său, Îl va ruga, Îl va lăuda și Îl va preamări. Va rămâne prosternat până când i se va spune:

ارفع رأسك، وقل تُسمع، واشفع تشفّع

Ridică-ți capul! Vorbește și vei fi ascultat; mijlocește și mijlocirea ta va fi primită.[5]

El nu mijlocește, așadar, decât după ce primește îngăduința.

Mijlocirea confirmată este cea pentru monoteiști. Politeistului nu-i folosește mijlocirea. Cel care aduce jertfe mormintelor și face legăminte pentru ele este un politeist căruia mijlocirea nu-i folosește.

Pe scurt, mijlocirea negată este cea cerută fără îngăduința lui Allah sau cerută pentru un politeist.

Mijlocirea confirmată este cea care are loc după îngăduința lui Allah și pentru monoteiști.

5 Fragment dintr-un hadith lung relatat de Al-Bukhārī (nr. 7510), în Cartea despre monoteism, capitolul despre vorbirea Domnului Atotputernic și Măreț în Ziua Învierii cu profeții și cu alții, și de Muslim (nr. 193), în Cartea despre credință, capitolul despre locul celui cu rangul cel mai de jos dintre oamenii Paradisului, din relatarea lui Anas ibn Mālik — Allah să fie mulțumit de el!

3 Al treilea principiu

والقاعدة الثالثة: أنّ النبي صلى الله عليه وسلم ظهر على أُناسٍ متفرّقين في عباداتهم منهم مَن يعبُد الملائكة، ومنهم من يعبد الأنبياء والصالحين، ومنهم من يعبد الأحجار والأشجار، ومنهم مَن يعبد الشمس والقمر. وقاتلهم رسول الله صلى الله عليه وسلم ولم يفرِّق بينهم.

Al treilea principiu: Profetul ﷺ a venit între oameni care adorau lucruri diferite. Unii adorau îngerii, alții adorau profeții și oamenii drepți, alții adorau pietrele și copacii, iar alții adorau soarele și luna. Trimisul lui Allah ﷺ a luptat împotriva lor fără a face deosebire între ei.

Comentariul

Al treilea principiu: Profetul ﷺ a fost trimis la niște oameni politeiști. Unii adorau îngerii, alții soarele și luna, alții idolii, pietrele și copacii, iar alții apropiații lui Allah și oamenii drepți.

Aceasta arată urâțenia politeismului: adepții săi nu se adună în jurul unui singur lucru, spre deosebire de monoteiști, pentru care Cel pe care Îl adoră este unul singur — Slăvit și Preaînalt este El.

﴿ءَأَرْبَابٌ مُّتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ ٱللَّهُ ٱلْوَٰحِدُ ٱلْقَهَّارُ مَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِهِۦٓ إِلَّآ أَسْمَآءً سَمَّيْتُمُوهَآ﴾

Oare stăpâni deosebiți sunt mai buni sau Allah Cel Unic, Atotstăpânitor? Nu adorați în afara Lui decât niște nume pe care voi le-ați dat.

Coran, 12:39–40 · fragment

Printre neajunsurile și neadevărurile politeismului se numără faptul că adepții săi sunt dezbinați în adorarea lor și nu există un principiu care să-i unească, fiindcă nu urmează un fundament, ci propriile înclinații și îndemnurile celor care îi duc în rătăcire. Astfel se înmulțesc dezbinările lor.

﴿ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ شُرَكَآءُ مُتَشَٰكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا ۚ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾

Allah dă drept pildă un om stăpânit de asociați care se ceartă între ei și un om aflat numai sub stăpânirea unui singur om. Oare sunt cei doi la fel? Laudă lui Allah! Dar cei mai mulți dintre ei nu știu.

Coran, 39:29

Cel care Îl adoră numai pe Allah este asemenea unui rob pe care îl stăpânește o singură persoană: are liniște alături de ea, îi cunoaște scopurile și cerințele și este liniștit. Politeistul însă este asemenea celui care are mai mulți stăpâni și nu știe pe care să-l mulțumească: fiecare are propria înclinație, propria cerință și propria dorință, iar fiecare vrea ca el să vină la sine. De aceea, Allah — Slăvit este El — a spus: «*Allah dă drept pildă un om*

stăpânit de asociați care se ceartă între ei» (﴿ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ شُرَكَآءُ مُتَشَٰكِسُونَ﴾), adică un om pe care îl stăpânesc mai multe persoane și care nu știe pe care să o mulțumească. «*Și un om aflat numai sub stăpânirea unui singur om*» (﴿وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ﴾): stăpânul său este unul singur și are liniște alături de el. Aceasta este pilda pe care Allah a dat-o pentru politeist și pentru monoteist.

Politeiștii sunt, așadar, dezbinați în adorarea lor. Profetul ﷺ a luptat împotriva lor fără a face deosebire între ei. A luptat împotriva închinătorilor la idoli, împotriva evreilor și creștinilor, împotriva zoroastrienilor, împotriva tuturor politeiștilor și împotriva celor care adorau îngerii, apropiații lui Allah și oamenii drepți. Nu a făcut deosebire între ei.

Aceasta este o respingere a celor care spun: *«Cel care adoră un idol nu este asemenea celui care adoră un om drept sau un înger, fiindcă aceia adoră pietre, copaci și lucruri neînsuflețite, pe când cel care adoră un om drept, un apropiat al lui Allah, nu este asemenea celui care adoră idolii.»*

Prin aceasta, ei vor să spună că judecata privind cel care adoră astăzi mormintele este diferită de judecata privind adoratorul idolilor: că primul nu este necredincios, că fapta lui nu este socotită politeism și că nu este îngăduit să se lupte împotriva lui. Noi spunem: Trimisul nu a făcut deosebire între ei, ci i-a socotit pe toți politeiști și a considerat îngăduite sângele și averile lor, fără a-i deosebi. Sunt și cei care îl adoră pe Mesia, deși Mesia este Trimisul lui Allah; totuși, a luptat împotriva lor. Evreii îl adoră pe ʿUzayr, care este dintre profeții sau dintre oamenii lor drepți; Trimisul lui Allah ﷺ a luptat împotriva lor și nu i-a deosebit. În politeism nu se face deosebire între cel care adoră un om drept și cel care adoră un idol, o piatră sau un copac, fiindcă politeismul înseamnă adorarea altcuiva în afară de Allah, oricine ar fi acela. De aceea, El a spus:

﴿وَٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ وَلَا تُشۡرِكُواْ بِهِۦ شَيۡـٔٗا﴾

Adorați-L pe Allah și nu-I asociați nimic.
Coran, 4:36 · fragment

Cuvântul *«nimic»* (﴿شَيۡـٔٗا﴾) este o formă nehotărâtă într-un context de interdicție și cuprinde totul: orice este asociat cu Allah Atotputernicul și Mărețul dintre îngeri, mesageri, oameni drepți, apropiați ai lui Allah, pietre și copaci.

والدليل قوله -تعالى-: ﴿وَقَٰتِلُوهُمۡ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتۡنَةٞ وَيَكُونَ ٱلدِّينُ لِلَّهِ﴾ [البقرة:١٩٣] .

Dovada este cuvântul Preaînaltului: «Luptați împotriva lor până când nu va mai exista ispitire și religia va fi consacrată lui Allah» [Al-Baqarah 2:193].

Comentariul
Spusele sale: Dovada este cuvântul Preaînaltului:

﴿وَقَٰتِلُوهُمۡ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتۡنَةٞ﴾

Luptați împotriva lor până când nu va mai exista ispitire.
Coran, 2:193 · fragment

Adică dovada referitoare la lupta împotriva politeiștilor, fără deosebire după cele pe care le adoră, este cuvântul Preaînaltului: *«Luptați împotriva lor.»* (﴿وَقَٰتِلُوهُمۡ﴾) Acesta îi cuprinde pe toți politeiștii, fără nicio excepție. Apoi a spus: *«Până când nu va mai exista ispitire.»* (﴿حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتۡنَةٞ﴾) Ispitirea, fitnah, este

politeismul; adică să nu mai existe politeism. Expresia are sens general: orice fel de politeism, fie că privește apropiații lui Allah și oamenii drepți, fie pietrele, copacii, soarele sau luna.

«*Și religia va fi consacrată lui Allah*» (﴿وَيَكُونَ ٱلدِّينُ لِلَّهِ﴾): toată adorarea să fie numai pentru Allah, fără ca altcineva, oricine ar fi el, să aibă vreo parte din ea. Nu există deosebire între a-I asocia lui Allah pe apropiații Săi și pe oamenii drepți, pietrele, copacii, diavolii sau pe alții.

ودليل الشمس والقمر قوله -تعالى-: ﴿وَمِنْ ءَايَٰتِهِ ٱلَّيْلُ وَٱلنَّهَارُ وَٱلشَّمْسُ وَٱلْقَمَرُ ۚ لَا تَسْجُدُوا۟ لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ﴾ [فصلت:٣٧] .

Dovada referitoare la soare și la lună este cuvântul Preaînaltului: «Printre semnele Sale sunt noaptea și ziua, soarele și luna. Nu vă prosternați nici soarelui, nici lunii» [Fuṣṣilat 41:37].

Comentariul

Aceasta arată că există oameni care se prosternează soarelui și lunii. De aceea, a interzis Trimisul ﷺ rugăciunea la răsăritul și la apusul soarelui,[6] pentru a închide calea care poate duce la rău, fiindcă există oameni care se prosternează soarelui atunci când

6 După cum se relatează în hadithul lui ʿAbd Allāh ibn ʿUmar — Allah să fie mulțumit de amândoi! —, Trimisul lui Allah ﷺ a spus: «Niciunul dintre voi să nu aleagă să se roage anume la răsăritul soarelui sau la apusul său.» Relatat de Al-Bukhārī (nr. 585), în Cartea despre timpurile rugăciunii, capitolul despre a nu alege anume rugăciunea înainte de apusul soarelui, și de Muslim (nr. 828), în Cartea despre moschei, capitolul despre timpurile în care a fost interzisă rugăciunea.

răsare și atunci când apune. Ni s-a interzis, așadar, să ne rugăm în aceste două momente, chiar dacă rugăciunea este pentru Allah. Întrucât rugăciunea în acel timp seamănă cu fapta politeiștilor, a fost oprită pentru a închide calea care duce la politeism. Trimisul ﷺ a venit cu interzicerea politeismului și cu închiderea căilor care duc la el.[7]

ودليل الملائكة قوله -تعالى-: ﴿وَلَا يَأۡمُرَكُمۡ أَن تَتَّخِذُواْ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةَ وَٱلنَّبِيِّـۧنَ أَرۡبَابًا﴾ [آل عمران:٨٠] .

Dovada referitoare la îngeri este cuvântul Preaînaltului: «Și nu v-ar porunci să-i luați pe îngeri și pe profeți drept stăpâni» [Āl ʿImrān 3:80].

Comentariul

Spusele sale: *«Dovada referitoare la îngeri...»* arată că există oameni care i-au adorat pe îngeri și pe profeți și că aceasta este politeism.

Cei care adoră astăzi mormintele spun: *«Cel care adoră îngerii, profeții și oamenii drepți nu este necredincios.»*

ودليل الأنبياء قوله -تعالى-: ﴿وَإِذۡ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَى ٱبۡنَ مَرۡيَمَ ءَأَنتَ قُلۡتَ لِلنَّاسِ ٱتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ إِلَٰهَيۡنِ مِن دُونِ ٱللَّهِ قَالَ سُبۡحَٰنَكَ مَا يَكُونُ لِيٓ أَنۡ أَقُولَ مَا لَيۡسَ

---

7 Vezi Fatḥ al-Majīd li-Sharḥ Kitāb at-Tawḥīd, 2/835–839.

لِى بِحَقٍّ ۚ إِن كُنتُ قُلْتُهُۥ فَقَدْ عَلِمْتَهُۥ ۚ تَعْلَمُ مَا فِى نَفْسِى
وَلَآ أَعْلَمُ مَا فِى نَفْسِكَ ۚ إِنَّكَ أَنتَ عَلَّٰمُ ٱلْغُيُوبِ﴾
[المائدة:١١٦] .

Dovada referitoare la profeți este cuvântul Preaînaltului: «Și când Allah va spune: „O, ʿĪsā, fiul lui Maryam! Tu le-ai spus oamenilor: «Luați-mă pe mine și pe mama mea drept două divinități în afara lui Allah»?" El va spune: „Slăvit ești Tu! Nu mi se cuvine să spun ceea ce nu am dreptul. Dacă aș fi spus-o, Tu ai fi știut. Tu știi ce este în sufletul meu, iar eu nu știu ce este în Sufletul Tău. Tu ești Cunoscătorul deplin al celor nevăzute"» [Al-Mā'idah 5:116].

Comentariul

Spusele sale: *«Dovada referitoare la profeți...»* cuprind o dovadă că adorarea profeților este politeism, asemenea adorării idolilor. Aceasta îi respinge pe cei dintre adoratorii mormintelor care fac o deosebire în această privință.

Ea îi respinge pe cei care spun că politeismul înseamnă adorarea idolilor și care nu-l socotesc pe cel care adoră idolii la fel cu cel care adoră un apropiat al lui Allah sau un om drept. Ei resping punerea lor pe aceeași treaptă și pretind că politeismul se limitează numai la adorarea idolilor. Aceasta este o amăgire vădită, din două perspective:

Prima perspectivă: Allah — Măreț și Preaînalt — i-a mustrat pe toți în Coran și a poruncit să se lupte împotriva tuturor.

A doua perspectivă: Profetul ﷺ nu a făcut deosebire între un adorator de idoli și cel care adoră un înger sau un om drept.

ودليل الصالحين قوله -تعالى-: ﴿أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ ٱلْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُۥ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُۥٓ﴾ [الإسراء:٥٧] .

Dovada referitoare la oamenii drepți este cuvântul Preaînaltului: «Aceia pe care îi invocă ei caută mijlocul de apropiere de Domnul lor, întrecându-se care să fie mai aproape, nădăjduiesc în îndurarea Lui și se tem de pedeapsa Lui» [Al-Isrā' 17:57].

Comentariul

«Dovada referitoare la oamenii drepți»: adică dovada că există oameni care i-au adorat pe oamenii drepți este cuvântul Preaînaltului:

﴿أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ ٱلْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ﴾

Aceia pe care îi invocă ei caută mijlocul de apropiere de Domnul lor, întrecându-se care să fie mai aproape.

Coran, 17:57 · fragment

S-a spus că acest verset a fost revelat despre cei care îi adorau pe Mesia, pe mama sa și pe ʿUzayr. Allah — Slăvit este El — a arătat că Mesia, mama sa Maryam și ʿUzayr sunt cu toții robi ai lui Allah: se apropie de Allah, nădăjduiesc în îndurarea Lui și se tem de pedeapsa Lui. Ei sunt robi care au nevoie de Allah, depind de El, Îl roagă și caută apropierea de El prin ascultare. *«Caută*

mijlocul de apropiere de Domnul lor» (﴿يَبۡتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ ٱلۡوَسِيلَةَ﴾),

adică apropierea de El — Slăvit este El — prin ascultare și adorare. Aceasta arată că nu sunt vrednici să fie adorați, fiindcă sunt oameni nevoiași și lipsiți de putere prin ei înșiși, care Îl roagă pe Allah, nădăjduiesc în îndurarea Lui și se tem de pedeapsa Lui. Cine este astfel nu este vrednic să fie adorat împreună cu Allah Atotputernicul și Mărețul. A doua explicație este că versetul a fost revelat despre niște politeiști care adorau un grup de djinni. Djinnii au îmbrățișat Islamul, iar oamenii aceia nu au aflat că ei deveniseră musulmani. Djinnii au început să se apropie de Allah prin ascultare și rugă stăruitoare, nădăjduind în îndurarea Sa și temându-se de pedeapsa Sa. Ei sunt, așadar, robi nevoiași, lipsiți de putere prin ei înșiși, care nu sunt vrednici să fie adorați.

Oricare ar fi sensul urmărit în acest verset nobil, el arată că nu este îngăduită adorarea oamenilor drepți, fie ei profeți și oameni cu credință deplină, fie apropiați ai lui Allah și oameni drepți. Adorarea lor nu este îngăduită, fiindcă toți sunt robi ai lui Allah, care au nevoie de El. Cum să fie adorați împreună cu Allah — Măreț și Preaînalt?

Al-wasīlah înseamnă ascultare și apropiere. În limbă, este lucrul prin care se ajunge la scopul urmărit. Ceea ce te conduce la mulțumirea lui Allah și la Paradisul Său este mijlocul de apropiere de Allah. Aceasta este al-wasīlah îngăduită de Lege în cuvântul Preaînaltului:

﴿وَٱبۡتَغُوٓاْ إِلَيۡهِ ٱلۡوَسِيلَةَ﴾

Și căutați mijlocul de apropiere de El.
Coran, 5:35 · fragment

Cei care răstălmăcesc și urmează superstițiile spun însă că al-wasīlah înseamnă să așezi între tine și Allah un intermediar dintre apropiații lui Allah, oamenii drepți și cei morți, luându-i drept intermediari între tine și Allah pentru ca ei să te apropie de El:

﴿مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلْفَىٰٓ﴾

Nu-i adorăm decât pentru ca ei să ne apropie de Allah.
Coran, 39:3 · fragment

Pentru acești superstițioși, al-wasīlah înseamnă să așezi între tine și Allah un intermediar care să te facă cunoscut lui Allah, să-I transmită nevoile tale și să-L înștiințeze despre tine, ca și cum Allah — Măreț și Preaînalt — nu ar ști sau ca și cum ar fi zgârcit și nu ar dărui decât după ce ar fi rugat stăruitor prin intermediari. Allah este mai presus de ceea ce spun ei! Ei invocă:

﴿أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ ٱلْوَسِيلَةَ﴾

Aceia pe care îi invocă ei caută mijlocul de apropiere de Domnul lor,
Coran, 17:57 · fragment

pretinzând că aceasta arată că luarea unor făpturi drept intermediari către Allah este îngăduită, fiindcă Allah i-a lăudat pe cei care fac astfel. În celălalt verset:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱبْتَغُوٓا۟ إِلَيْهِ ٱلْوَسِيلَةَ وَجَٰهِدُوا۟ فِى سَبِيلِهِۦ﴾

O, voi cei care credeți! Temeți-vă de Allah, căutați mijlocul de apropiere de El și străduiți-vă pe calea Sa.
Coran, 5:35 · fragment

Ei spun: *«Allah ne-a poruncit să căutăm al-wasīlah către El, iar al-wasīlah înseamnă intermediar.»* Așa răstălmăcesc cuvintele, scoțându-le din locul lor. Al-wasīlah îngăduită în Coran și Sunnah este ascultarea care apropie de Allah și căutarea apropierii de El prin Numele și Însușirile Sale. Aceasta este al-wasīlah îngăduită. Cât despre căutarea apropierii de Allah prin făpturi, aceasta este un mijloc oprit, un mijloc politeist, pe care l-au folosit politeiștii de odinioară:

﴿وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَٰٓؤُلَآءِ شُفَعَٰٓؤُنَا عِندَ ٱللَّهِ﴾

Ei adoră în afara lui Allah ceea ce nu le poate nici dăuna, nici folosi și spun: „Aceștia sunt mijlocitorii noștri la Allah”.

Coran, 10:18 · fragment

﴿وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلْفَىٰٓ﴾

Cei care și-au luat ocrotitori în afara Lui spun: „Nu-i adorăm decât pentru ca ei să ne apropie de Allah”.

Coran, 39:3 · fragment

Acesta este același politeism al celor de odinioară și al celor de mai târziu. Chiar dacă îl numesc al-wasīlah, el este politeismul însuși, nu mijlocul de apropiere rânduit de Allah — Slăvit și Preaînalt. Allah nu a făcut niciodată din politeism un mijloc de apropiere de El; dimpotrivă, politeismul îndepărtează de Allah — Slăvit și Preaînalt:

﴿إِنَّهُۥ مَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ ٱلْجَنَّةَ وَمَأْوَىٰهُ ٱلنَّارُ ۖ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ﴾

Celui care Îi asociază ceva lui Allah, Allah i-a oprit Paradisul, iar sălașul său va fi Focul. Cei nedrepți nu vor avea ajutoare.

Coran, 5:72 · fragment

Cum ar putea fi politeismul un mijloc de apropiere de Allah? Allah este mai presus de ceea ce spun ei!

Dovada urmărită în verset este că printre politeiști există oameni care îi adoră pe cei drepți. Allah a arătat aceasta și a arătat că aceia pe care îi adorați sunt robi nevoiași, care *«caută mijlocul de apropiere de Domnul lor»* (﴿يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ ٱلْوَسِيلَةَ﴾), adică se apropie de El prin ascultare. *«Întrecându-se care să fie mai aproape»* (﴿أَيُّهُمْ أَقْرَبُ﴾): se întrec în adorare către Allah — Măreț și Preaînalt —, fiindcă au nevoie de El și depind de El. *«Nădăjduiesc în îndurarea Lui și se tem de pedeapsa Lui.»* (﴿وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُۥ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُۥٓ﴾) Cine este astfel nu poate fi o divinitate invocată împreună cu Allah Atotputernicul și Mărețul.

ودليل الأحجار والأشجار قوله تعالى: ﴿أَفَرَءَيْتُمُ ٱللَّٰتَ وَٱلْعُزَّىٰ وَمَنَوٰةَ ٱلثَّالِثَةَ ٱلْأُخْرَىٰٓ﴾ [النجم:١٩-٢٠] .

Dovada referitoare la pietre și copaci este cuvântul Preaînaltului: «Ce spuneți despre Al-Lāt și Al-ʿUzzā și despre Manāt, cealaltă, a treia?» [An-Najm 53:19–20].

Comentariul

«Dovada referitoare la pietre și copaci...» Acest verset arată că printre politeiști există oameni care adoră pietrele și copacii.

Cuvântul Său: *«Ce spuneți?»* (﴿أَفَرَءَيْتُمُ﴾) este o întrebare de mustrare. Adică: spuneți-Mi! Este o întrebare prin care îi dezaprobă și îi mustră.

Al-Lāt (﴿ٱللَّٰتَ﴾), cu litera tāʾ nedublată, este numele unui idol din Aṭ-Ṭāʾif. Era o piatră cioplită, deasupra căreia fusese ridicată o clădire cu perdele, care imita Kaʿbah. În jurul ei se afla o curte, iar lângă ea slujeau păzitori. Ei o adorau în afara lui Allah Atotputernicul și Mărețul. Ea aparținea tribului Thaqīf și triburilor aliate, care se făleau cu ea.

S-a recitat și *«Ce spuneți despre Al-Lātt?»* (﴿أَفَرَءَيْتُمُ اللَّاتَّ﴾), cu litera tāʾ dublată: un participiu activ de la latta, yaluttu, *«a amesteca»*. Era un om drept care amesteca sawīq-ul și îl oferea pelerinilor drept hrană. Când a murit, au ridicat o clădire peste mormântul lui, au lăsat perdele peste ea și au început să-l adore în afara lui Allah Atotputernicul și Mărețul. Acesta este Al-Lāt.

«Și Al-ʿUzzā» (﴿وَٱلْعُزَّىٰ﴾): erau niște arbori de salam din valea Nakhlah, între Makkah și Aṭ-Ṭāʾif, înconjurați de o construcție și de perdele, lângă care slujeau păzitori. Acolo se aflau diavoli care le vorbeau oamenilor. Cei neștiutori credeau că arborii înșiși sau clădirea pe care o ridicaseră le vorbeau, deși cei care le vorbeau erau diavolii, ca să-i ducă departe de calea lui Allah. Acest idol aparținea tribului Quraysh, locuitorilor din Makkah și celor din împrejurimi.

«Și Manāt» (﴿وَمَنَوٰةَ﴾): se afla într-un loc apropiat de muntele Qudayd, între Makkah și Al-Madīnah. Aparținea triburilor Khuzāʿah, Al-Aws și Al-Khazraj. Ei intrau lângă ea în starea de iḥrām pentru pelerinaj și o adorau în afara lui Allah. Acești trei idoli erau cei mai mari idoli ai arabilor. Allah Preaînaltul a spus:

﴿أَفَرَءَيْتُمُ ٱللَّٰتَ وَٱلْعُزَّىٰ وَمَنَوٰةَ﴾

Ce spuneți despre Al-Lāt și Al-ʿUzzā și despre Manāt?
Coran, 53:19–20 · fragment

V-au adus vreun folos? V-au ajutat? V-au sprijinit? Creau ele, dădeau mijloace de trai, dădeau viață sau aduceau moartea? Ce ați găsit la ele? Aceasta este o mustrare și o chemare adresată minților să-și revină. Ele sunt doar niște pietre și niște copaci creați, care nu au puterea de a aduce folos sau vătămare.

Când Allah a adus Islamul și Trimisul lui Allah ﷺ a cucerit nobila Makkah, i-a trimis pe Al-Mughīrah ibn Shuʿbah și Abū Sufyān ibn Ḥarb la Al-Lāt, în Aṭ-Ṭāʾif, iar ei au dărâmat-o la porunca Trimisului lui Allah ﷺ. L-a trimis pe Khālid ibn al-Walīd la Al-ʿUzzā; acesta a dărâmat-o, a tăiat copacii, a ucis făptura feminină dintre djinni care se afla acolo, le vorbea oamenilor și îi ducea în rătăcire și a șters-o cu totul — laudă lui Allah! L-a trimis pe ʿAlī ibn Abī Ṭālib la Manāt, iar acesta a dărâmat-o și a șters-o.[8] Ea nu s-a putut salva pe sine; cum să-i salveze, așadar, pe adepții și adoratorii săi?

﴿أَفَرَءَيْتُمُ ٱللَّٰتَ وَٱلْعُزَّىٰ وَمَنَوٰةَ ٱلثَّالِثَةَ ٱلْأُخْرَىٰٓ﴾

Ce spuneți despre Al-Lāt și Al-ʿUzzā și despre Manāt, cealaltă, a treia?
Coran, 53:19–20

Unde au dispărut? V-au folosit? S-au putut apăra de ostașii lui Allah și de armatele monoteiștilor?

Aceasta arată că există oameni care adoră copacii și pietrele. Mai mult, aceşti trei idoli erau cei mai mari idoli ai lor, dar Allah i-a șters din existență. Ei nu s-au apărat pe sine și nu le-au folosit adepților lor: Trimisul lui Allah ﷺ a pornit împotriva lor și a luptat cu ei, iar idolii lor nu i-au apărat. Aceasta cuprinde ceea ce

8 Vezi Zād al-Maʿād, 4/413–415.

a urmărit șeicul — fie ca Allah să aibă milă de el! — prin dovada sa: există oameni care adoră pietrele și copacii.

Slavă lui Allah! Oameni înzestrați cu judecată adoră copaci și pietre neînsuflețite, care nu au judecată, nici mișcare și nici viață! Unde este judecata oamenilor? Allah este cu mult mai presus de ceea ce spun ei!

وحديث أبي واقدٍ الليثي رضي الله عنه قال: "خرجنا مع النبي صلى الله عليه وسلم إلى حُنين ونحنُ حدثاء عهدٍ بكفر، وللمشركين سدرة يعكفون عندها وينوطون بها أسلحتهم يقال لها: ذات أنواط، فمررنا بسدرة فقلنا: يا رسول الله اجعل لنا ذات أنواط كما لهم ذات أنواط ..." الحديث .

Și hadithul lui Abū Wāqid al-Laythī — Allah să fie mulțumit de el! —, care a spus: «Am ieșit cu Profetul ﷺ către Ḥunayn, la puțin timp după ce părăsiserăm necredința. Politeiștii aveau un arbore sidr lângă care zăboveau și în care își atârnau armele, numit Dhāt Anwāṭ. Am trecut pe lângă un arbore sidr și am spus: „O, Trimis al lui Allah! Rânduiește-ne și nouă un Dhāt Anwāṭ, așa cum au și ei un Dhāt Anwāṭ...”» — până la sfârșitul hadithului.[9]

---

9 Relatat de At-Tirmidhī (nr. 2180), în Cartea despre încercări, capitolul despre urmarea căilor celor de dinainte, care a spus: «Un hadith ḥasan ṣaḥīḥ.» Relatat și de Aḥmad (5/218), de Ibn Abī ʿĀṣim în As-Sunnah (nr. 76) și de Ibn Ḥibbān în Ṣaḥīḥ-ul său (nr. 6702, ediția Al-Iḥsān). Ibn Ḥajar l-a declarat autentic în Al-Iṣābah, 4/216.

Comentariul
Abū Wāqid al-Laythī — Allah să fie mulțumit de el! — a fost, potrivit părerii cunoscute, dintre cei care au îmbrățișat Islamul în anul cuceririi, anul opt al Hijrei. Spusele sale: *«numit Dhāt Anwāṭ»*: anwāṭ este pluralul lui nawṭ, care înseamnă atârnare. Adică un arbore cu lucruri atârnate: își atârnau în el armele pentru a căuta binecuvântarea de la el. Unii dintre companionii care îmbrățișaseră Islamul de curând și nu cunoscuseră pe deplin monoteismul au spus:

«Rânduiește-ne și nouă un Dhāt Anwāṭ, așa cum au și ei un Dhāt Anwāṭ.» Aceasta este nenorocirea imitării și a asemănării cu alții, una dintre cele mai mari nenorociri. Atunci, Profetul ﷺ s-a mirat și a spus: *«Allah este Cel mai Mare! Allah este Cel mai Mare! Allah este Cel mai Mare!»* Când ceva îl uimea sau când dezaproba un lucru, el ﷺ rostea takbīr-ul ori spunea *«Slavă lui Allah!»* și repeta aceasta.

«Acestea sunt căile urmate», adică drumurile pe care merg oamenii, urmându-se unii pe alții. Lucrul care v-a împins la aceasta este urmarea căilor celor de dinainte și asemănarea cu politeiștii.

قلتم –والذي نفسي بيده- كما قالت بنوا إسرائيل لموسى:

﴿ٱجۡعَل لَّنَآ إِلَٰهًا كَمَا لَهُمۡ ءَالِهَةٞۚ قَالَ إِنَّكُمۡ قَوۡمٞ تَجۡهَلُونَ﴾

[الأعراف: ١٣٨]

Pe Cel în Mâna Căruia se află sufletul meu, ați spus precum i-au spus fiii lui Isrā'īl lui Mūsā: „Fă-ne o divinitate, așa cum au și ei divinități!" El a spus: „Voi sunteți un neam de neștiutori" [Al-A'rāf 7:138].

Când Mūsā — pacea fie asupra sa! — a trecut marea cu fiii lui Isrā'īl, iar Allah le-a înecat dușmanul sub privirile lor, au trecut pe lângă niște politeiști care zăboveau lângă idolii lor. Aceștia i-au spus lui Mūsā — pacea fie asupra sa! —:

﴿ٱجۡعَل لَّنَآ إِلَٰهًا كَمَا لَهُمۡ ءَالِهَةٞۚ قَالَ إِنَّكُمۡ قَوۡمٞ تَجۡهَلُونَ﴾

Fă-ne o divinitate, așa cum au și ei divinități! El a spus: Voi sunteți un neam de neștiutori.

Coran, 7:138 · fragment

I-a mustrat și a spus: *«Ceea ce urmează aceștia va fi nimicit»* (﴿إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ مُتَبَّرٞ مَّا هُمۡ فِيهِ﴾), adică este neadevăr, *«iar ceea ce făceau ei este deșert»* (﴿وَبَٰطِلٞ مَّا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ﴾), fiindcă este politeism.

﴿قَالَ أَغَيۡرَ ٱللَّهِ أَبۡغِيكُمۡ إِلَٰهٗا وَهُوَ فَضَّلَكُمۡ عَلَى ٱلۡعَٰلَمِينَ﴾

El a spus: „Să vă caut altă divinitate în afară de Allah, după ce El v-a ales mai presus de lumi?”.

Coran, 7:140

El — binecuvântarea și pacea fie asupra sa! — i-a mustrat, așa cum Profetul nostru Muḥammad ﷺ i-a mustrat pe acești companioni. Însă nici unii, nici ceilalți nu au săvârșit politeism. Fiii lui Isrā'īl, când au rostit aceste cuvinte, nu au săvârșit politeism, fiindcă nu au pus lucrul în faptă. La fel, dacă acești companioni și-ar fi luat un Dhāt Anwāṭ, ar fi săvârșit politeism; dar Allah i-a ocrotit. Când Profetul lor le-a interzis, s-au oprit. Au spus acele cuvinte din neștiință, nu cu bună știință. Când au aflat că era politeism, s-au oprit și nu au făcut-o. Dacă ar fi făcut-o, I-ar fi asociat pe cineva lui Allah Atotputernicul și Mărețul.

Dovada urmărită în verset este că există oameni care adoră copacii, fiindcă acei politeiști își luaseră un Dhāt Anwāṭ. Acești companioni, în ale căror inimi cunoașterea nu se statornicise încă,

au încercat să se asemene cu ei, însă Allah i-a ocrotit prin Trimisul Său ﷺ.

Dovada urmărită este că există oameni care caută binecuvântarea de la copaci și zăbovesc lângă ei. Al-ʿukūf înseamnă să rămâi lângă ei un timp, pentru a căuta apropierea de ei. Așadar, al-ʿukūf înseamnă rămânerea într-un loc. Aceasta arată câteva chestiuni de mare însemnătate:

Prima chestiune: pericolul necunoașterii monoteismului. Cel care nu cunoaște monoteismul poate foarte ușor să cadă în politeism fără să-și dea seama. De aceea, trebuie învățat monoteismul și trebuie învățat ceea ce i se opune, politeismul, pentru ca omul să aibă înțelegere limpede și să nu fie prins prin propria neștiință, mai ales atunci când vede pe cineva făcând un asemenea lucru și, din neștiință, îl socotește adevăr. Aici se arată pericolul neștiinței, mai ales în chestiunile de credință.

În al doilea rând: hadithul arată pericolul asemănării cu politeiștii și faptul că ea poate duce la politeism. Profetul ﷺ a spus:

من تشبه بقومٍ فهو منهم

Cel care se aseamănă unui neam este dintre ei.[10]

Nu este, așadar, îngăduită asemănarea cu politeiștii.

A treia chestiune: căutarea binecuvântării de la pietre, copaci și clădiri este politeism, chiar dacă este numită altfel. Ea înseamnă căutarea binecuvântării de la altcineva în afară de Allah, de la pietre, copaci, morminte și mausolee. Aceasta este politeism, chiar dacă o numesc altfel.

10 Relatat de Abū Dāwūd (nr. 4031), în Cartea despre îmbrăcăminte, capitolul despre purtarea veșmintelor prin care se caută faima, și de Aḥmad (2/50), din relatarea lui ʿAbd Allāh ibn ʿUmar — Allah să fie mulțumit de amândoi! Învățatul Islamului Ibn Taymiyyah a spus: «Acesta este un lanț bun de transmitere.» Iqtiḍā' aṣ-Ṣirāṭ al-Mustaqīm, 1/236–239. Al-Ḥāfiẓ al-ʿIrāqī a spus în Takhrīj al-Iḥyā', 2/65: «Lanțul său este autentic.» Al-Ḥāfiẓ Ibn Ḥajar a spus în Fatḥ al-Bārī, 6/98: «Lanțul său este bun.»

4 Al patrulea principiu

القاعدة الرابعة: أنّ مشركي زماننا أغلظ شركًا من الأوّلين، لأنّ الأوّلين يُشركون في الرخاء ويُخلصون في الشدّة، ومشركوا زماننا شركهم دائم؛ في الرخاء والشدّة.

Al patrulea principiu: politeiștii din vremea noastră sunt mai adânciți în politeism decât cei de odinioară. Cei de odinioară săvârșeau politeism în vremuri de bunăstare, dar Îi consacrau numai lui Allah adorarea în vremuri de greutate. Politeismul celor din vremea noastră însă este neîntrerupt, atât în bunăstare, cât și în greutate.

Comentariul

Al patrulea principiu, care este și ultimul: politeiștii din vremea noastră săvârșesc un politeism mai mare decât cei de odinioară, la care a fost trimis Trimisul lui Allah ﷺ.

Motivul este limpede: Allah — Măreț și Preaînalt — a arătat că politeiștii de odinioară Îi consacrau adorarea numai lui Allah când greutatea se întețea. Nu invocau pe altcineva în afară de Allah Atotputernicul și Mărețul, știind că numai Allah îi izbăvește de nenorociri, după cum a spus Preaînaltul:

﴿وَإِذَا مَسَّكُمُ ٱلضُّرُّ فِى ٱلْبَحْرِ ضَلَّ مَن تَدْعُونَ إِلَّآ إِيَّاهُ ۖ
فَلَمَّا نَجَّىٰكُمْ إِلَى ٱلْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ ۚ وَكَانَ ٱلْإِنسَٰنُ كَفُورًا﴾

Când vă atinge nenorocirea pe mare, cei pe care îi invocați dispar, în afară de El. Dar când El vă izbăvește și vă aduce pe uscat, vă întoarceți de la El. Omul este nerecunoscător.

Coran, 17:67

În celălalt verset:

﴿وَإِذَا غَشِيَهُم مَّوْجٌ كَٱلظُّلَلِ دَعَوُا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ﴾

Când îi acoperă un val asemenea umbrelor, Îl invocă pe Allah, consacrându-I în întregime religia,

Coran, 31:32 · fragment

adică Îi consacră numai Lui ruga.

﴿فَلَمَّا نَجَّىٰهُمْ إِلَى ٱلْبَرِّ فَمِنْهُم مُّقْتَصِدٌ﴾

Dar după ce El îi izbăvește și îi aduce pe uscat, unii dintre ei rămân pe o cale de mijloc.

Coran, 31:32 · fragment

În celălalt verset:

﴿فَلَمَّا نَجَّىٰهُمْ إِلَى ٱلْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ﴾

Dar când El îi izbăvește și îi aduce pe uscat, iată-i că Îi asociază pe alții.

Coran, 29:65 · fragment

Cei de odinioară săvârșeau, așadar, politeism în vremuri de bunăstare, invocând idolii, pietrele și copacii. Când însă ajungeau în greutate și erau în pragul pieirii, nu invocau nici idol, nici copac, nici piatră și nicio altă făptură, ci Îl invocau numai pe Allah — Slăvit și Preaînalt. Dacă numai Allah — Măreț și Preaînalt — izbăvește de nenorociri, cum să fie invocat altcineva în vremuri de bunăstare?

Cât despre politeiștii din această vreme — adică cei de mai târziu, la care politeismul a apărut în această comunitate a lui Muḥammad —, politeismul lor este neîntrerupt, atât în bunăstare, cât și în greutate. Nu-I consacră numai lui Allah adorarea nici măcar în greutate. Dimpotrivă, cu cât li se întețește greutatea, cu atât li se întețesc politeismul și chemările către Al-Ḥasan, Al-Ḥusayn, ʿAbd al-Qādir, Ar-Rifāʿī și alții. Acesta este un lucru cunoscut. Se povestesc despre ei lucruri uimitoare pe mare: când greutatea se întețește, încep să strige numele apropiaților lui Allah și ale oamenilor drepți și să le ceară ajutorul în afara lui Allah Atotputernicul și Mărețul. Aceasta deoarece propovăduitorii neadevărului și ai rătăcirii le spun: *«Noi vă izbăvim din mări. Dacă vi se întâmplă ceva, strigați numele noastre și vă vom izbăvi.»* Așa se povestește despre șeicii ordinelor sufite. Citiți, dacă doriți, Ṭabaqāt a lui Ash-Shaʿrānī: veți găsi acolo lucruri care fac pielea să se înfioare, dintre cele pe care el le numește minunile apropiaților lui Allah, anume că ei îi izbăvesc din mări și că unul dintre ei își întinde mâna în mare, ridică întreaga corabie și o scoate pe uscat fără ca mânecile sale să se ude, precum și alte vorbe deșarte și superstiții de-ale lor.

Politeismul lor este, așadar, neîntrerupt, atât în bunăstare, cât și în greutate, și sunt mai adânciți în el decât politeiștii de odinioară.

De asemenea, după cum a spus șeicul în Kashf ash-Shubuhāt,[11] mai există o deosebire: *«Cei de odinioară adorau ființe drepte dintre îngeri, profeți și apropiați ai lui Allah. Aceștia însă adoră oameni dintre cei mai nelegiuiți și ei înșiși recunosc aceasta. Cei pe care îi numesc al-aqṭāb și al-aghwāth nu se roagă, nu postesc și nu se feresc de adulter, de sodomie și de fapte rușinoase, fiindcă, după pretenția lor, ei nu mai au obligații religioase. Pentru ei nu mai există oprit și îngăduit; acestea ar fi numai pentru oamenii de rând. Ei recunosc că stăpânii lor nu se roagă, nu postesc și nu se feresc de fapte rușinoase: Al-Ḥallāj, Ibn ʿArabī, Ar-Rifāʿī, Al-Badawī și alții.»*

والدليل قوله تعالى: ﴿فَإِذَا رَكِبُوا۟ فِى ٱلْفُلْكِ دَعَوُا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ فَلَمَّا نَجَّىٰهُمْ إِلَى ٱلْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ﴾ [العنكبوت:٦٥] والله أعلم.

Dovada este cuvântul Preaînaltului: «Când se urcă pe corabie, Îl invocă pe Allah, consacrându-I în întregime religia. Dar când El îi izbăvește și îi aduce pe uscat, iată-i că Îi asociază pe alții» [Al-ʿAnkabūt 29:65]. Allah știe cel mai bine!

وصلى الله وسلم على نبينا محمد وآله وصحبه وسلم.

Binecuvântarea și pacea lui Allah să fie asupra Profetului nostru Muḥammad, asupra familiei și companionilor săi!

---

11 Vezi Kashf ash-Shubuhāt, pp. 169–170, în colecția scrierilor imamului înnoitor, secțiunea despre credință.

Comentariul
Șeicul a adus dovada că politeiștii de mai târziu sunt mai adânciți în politeism și îl săvârșesc într-o formă mai gravă decât cei de odinioară, fiindcă aceia Îi consacrau numai lui Allah adorarea în greutate și săvârșeau politeism în bunăstare. El a invocat cuvântul Preaînaltului:

﴿فَإِذَا رَكِبُواْ فِي ٱلۡفُلۡكِ دَعَوُاْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ﴾

Când se urcă pe corabie, Îl invocă pe Allah, consacrându-I în întregime religia.
Coran, 29:65 · fragment

Binecuvântarea și pacea lui Allah să fie asupra Profetului nostru Muḥammad, asupra întregii sale familii și a tuturor companionilor săi!

Index tematic

Monoteismul și politeismul	1
Religia lui Ibrāhīm	9
Sinceritatea și urmarea Trimisului	14
Pericolul politeismului	18
Unicitatea lui Allah în stăpânire	21
Apropierea și mijlocirea	25, 28
Felurile de adorare ale politeiștilor	31, 34, 35, 36, 38, 42
Căutarea binecuvântării și Dhāt Anwāṭ	45
Politeismul în bunăstare și în greutate	49, 52

Indexul citatelor coranice

Coran, 2:124 12
Coran, 2:193 34, 35
Coran, 2:254 28
Coran, 2:255 27, 29
Coran, 2:257 3
Coran, 3:80 36
Coran, 3:135 7
Coran, 3:140 7
Coran, 4:17 8
Coran, 4:36 34
Coran, 4:48 19
Coran, 4:59 17
Coran, 4:116 18
Coran, 5:35 39, 40
Coran, 5:72 19, 42
Coran, 5:116 36
Coran, 7:138 47
Coran, 7:139 47
Coran, 7:140 47
Coran, 10:18 26, 28, 41
Coran, 10:31 21, 23
Coran, 12:39–40 32
Coran, 14:7 4
Coran, 16:36 12
Coran, 16:120 12
Coran, 16:123 10
Coran, 17:57 38, 40, 42
Coran, 17:67 50
Coran, 21:28 27
Coran, 22:11 6
Coran, 22:78 10
Coran, 23:86–87 22

Coran, 29:27 11
Coran, 29:65 51, 52, 53
Coran, 31:25 22
Coran, 31:32 50
Coran, 39:3 25, 40, 41
Coran, 39:29 32
Coran, 40:18 27
Coran, 41:37 35
Coran, 47:11 3
Coran, 51:56 9, 11, 12, 14
Coran, 51:56–57 15
Coran, 51:57 15
Coran, 53:19–20 42, 44
Coran, 53:19 43
Coran, 53:20 43
Coran, 98:5 11

Glosar

Al-ḥanīfiyyah الحنيفية
Religia lui Ibrāhīm: să-L adori pe Allah, consacrându-I în întregime religia.

Tawḥīd ar-rubūbiyyah توحيد الربوبية
Recunoașterea faptului că Allah este Creatorul, Dătătorul mijloacelor de trai, Cel care dă viață, Cel care aduce moartea și Cel care rânduiește toate lucrurile.

Tawḥīd al-ulūhiyyah توحيد الألوهية
Unicitatea lui Allah în dreptul de a fi adorat.

Al-wasīlah الوسيلة
Ascultare și apropiere: ceea ce conduce la mulțumirea lui Allah și la Paradisul Său.

Al-ʿukūf العكوف
Rămânerea într-un loc; în pasajul explicat, zăbovirea lângă copaci pentru a căuta apropierea de ei.

Mijlocirea negată الشفاعة المنفية
Mijlocirea cerută fără îngăduința lui Allah sau cerută pentru un politeist.

Mijlocirea confirmată الشفاعة المثبتة
Mijlocirea care are loc după îngăduința lui Allah și pentru monoteiști.

Bibliografie

1. Al-Fawzān, Ṣāliḥ ibn Fawzān. Sharḥ al-Qawāʿid al-Arbaʿ. Îngrijire: Khālid al-Raddādī. Muʾassasat ar-Risālah, ediția întâi,1424H/2003.
2. Ibn ʿAbd al-Wahhāb, Muḥammad. Al-Qawāʿid al-Arbaʿ.
3. Al-Bukhārī. Ṣaḥīḥ al-Bukhārī.
4. Muslim ibn al-Ḥajjāj. Ṣaḥīḥ Muslim.
5. At-Tirmidhī. Al-Jāmiʿ.
6. Ibn Mājah. As-Sunan.
7. Aḥmad ibn Ḥanbal. Al-Musnad.
8. Abū Dāwūd. As-Sunan.
9. Ad-Dārimī. As-Sunan.
10. Ibn Ḥibbān. Aṣ-Ṣaḥīḥ, ediția Al-Iḥsān.
11. Al-Ḥākim. Al-Mustadrak.
12. Al-Bayhaqī. As-Sunan al-Kubrā.
13. Fatḥ al-Majīd li-Sharḥ Kitāb at-Tawḥīd.
14. Ibn al-Qayyim. Zād al-Maʿād.
15. Ibn Abī ʿĀṣim. As-Sunnah.
16. Ibn Ḥajar. Al-Iṣābah.
17. Ibn Taymiyyah. Iqtiḍāʾ aṣ-Ṣirāṭ al-Mustaqīm.
18. Al-ʿIrāqī. Takhrīj al-Iḥyāʾ.
19. Ibn Ḥajar. Fatḥ al-Bārī.
20. Ibn ʿAbd al-Wahhāb, Muḥammad. Kashf ash-Shubuhāt.
21. Ash-Shaʿrānī. Aṭ-Ṭabaqāt.

Indice

Abū Wāqid al-Laythī 45–46
Dhāt Anwāṭ 45–47
Ibn al-Qayyim 4
Ibrāhīm 9–12
Mūsā 46–47

Cules cu Libertinus Serif și Amiri. Institutul Tawhid.

Al-Qawāʿid al-Arbaʿ

CELE PATRU PRINCIPII

Patru principii pentru înțelegerea monoteismului și a politeismului, explicate prin dovezi din Coran și Sunnah. Comentariul lămurește sinceritatea în adorare, urmarea Trimisului, mijlocirea și căutarea apropierii de Allah.

Text de bază: Muḥammad ibn ʿAbd al-Wahhāb

Comentariu: Ṣāliḥ al-Fawzān

Traducere: Institutul Tawhid

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro